

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravljenje je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.958.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za $\frac{1}{2}$ leta 90 Din, za $\frac{1}{4}$ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETÖ IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 20. aprila 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 46.

Slavlje petindvajsetletnice Trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Ob številni udeležbi članov in odličnih gostov je praznovala matica slovenskega trgovstva Trgovsko društvo »Merkur« v soboto zvečer v veliki dvorani »Kazine« svojo 25-letnico obstoja s slavnostnim občnim zborom in družabnim večerom.

Slavlje je otvoril velezaslužni predsednik Merkurja g. dr. Fran Windischer.

Njegov odlično zasnovan govor, kateremu je zbor tako pezorno sledil in mu ob koncu tudi z burnim odobravanjem izkazal zaslужeno priznanje, prinašamo v naslednjem dobesedno:

Začetkom meseca februarja letošnjega leta je poteklo 25 let, kar je bilo v Ljubljani v Narodnem domu ustanovljeno »Slovenko trgovsko društvo Merkur«. Ko smo se danes zbrali na redni letni občni zbor, mi budi dovoljeno, da se v kratkih bežnih potezah ozrem nekoliko v preteklost. V našem društvu nas ni vodila nikdar nečimernost, nismo silili v ospredje. Tudi svojih praznikov, mejnikov v našem družbenem življenju, nismo slavili nikdar bučno in z velikimi prireditvami. Ob petletnici, ob desetletnici smo se v svojem krogu ozrl v preteklo razdobje, pa si dali računa o opravljenem delu. In ko smo videli, koliko nam še manjka do zaokrožene popolnosti, smo kot živi ljudje, ki imajo pogled obrnjen v prihodnost, storili trden sklep, da hočemo popolniti in dovršiti, kar nam še manjka. Vodilo nam je bilo, da moramo gledati v prihodnost. Nezadovoljnost mora biti naše gonilo. Le tako je mogoče, da ne zastane delo v naši organizaciji, ki bodi sočna in budna. Vodniki v stanovskih organizacijah ne smejo zapasti v zadovoljnost s samimi seboj spričo dovršenega dela. Tako nam je bilo mogoče v nelahkih razmierah vendar nekaj doseči in privesti do izboljšanja položaja našega stanu, do povzdigne naše trgovine, s tem pa hkrati do izboljšanja našega občega gospodarskega položaja. Nismo imeli na svojem potu gladine. Grbavinate so bile naše ceste in mnogo težav je bilo treba premagati. Iz malih početkov smo izšli. Koliko zatajevanja, koliko potapljanja, koliko emalovaževanja je bilo treba prenesti, koliko predsdokov zmagati! Nismo bili malodušni, nismo klonili duhom tudi v gremkih časih ne. Z jekleno voljo v strunnih vrstah smo korakali s trdnim zavestjo, da pridemo do svojega lepega in vzvisanega cilja, do povzdigne našega stanu, do osamosvojitve naše trgovine in našega trgovstva. Na srcu nam je bila goja prave stanovske vzajemnosti. Skrbno in brižno smo negovali, kakor sveti egenj centralno idejo slovenskega trgovstva in šli z neuklenjivo odločnostjo v zvesti prizadevnosti za tem, da postane skupno ognjišče našega trgovstva. Nikdar nismo poznavali tesnih mejnikov posameznega mesta in posamezne pokrajine. Naš pogled je bil obrnjen na potrebe in koristi celotnega našega trgovstva. Včasih škodoželjne opombe, da je še toliko mladčnosti in tako nezadostno odziva na naših lastnih vrstah, nas niso delale malodušnih, ker smo vedeli, da je naše jedro kleno in naše osrčje zdravo. Izpoljujevala nas je zavest, da je v stanovskih organizacijah vodeča pogonska sila redno pri manjšini in da je vse povsod treba z znojnimi trudom zmagovati otopelost in apatijo. V svojem stremljenju smo bili navadno navezani na sebe in smo redko, posebno v prvih treh petletjih namerili na vzpodbudno podporo takih činiteljev, od katerih bi bili smeli pričakovati, da jim mora biti

pri srcu povzduha tako važnega stanu kakor je trgovski stan. Da iskreno govorim, bili smo veseli, ake nam niso delali težav in so nam dajali svobode, da smo se negli neovirano in nemoteno udejstevavati. Ako se zamislite v čase ob početku tega stoletja in si predočite, da je bilo naše društvo v Slovencih prva stanovska trgovska družba, naše organizatorno izhodišče, potem nam nikdo, ki je dobre volje, ne bo zameril, ako ob tem dejstvu nekoliko ponosno rečemo, da je naše društvo matica smotreñega trgovskega organizatornega gibanja v slovenskem narodu. Iz naše organizacije je tekmo 25 let lepo vzkliklo organizatorno gibanje našega trgovskega stanu. Z gosto mrežo prostovoljnih in obveznih združb našega trgovskega stanu je danes že prepletena naša lepa domovina. Pestro število imamo sedaj prostovoljnih lokalnih organizacij naše trgovine in po vseh okrajih naše ožje domovine delujejo danes obvezne trgovske organizacije, gremi in zadruge. Vsem tem je skupno središče, postavljeno leta 1920 v zvezi z imponantnim vseslovenskim trgovskim shodom v Ljubljani, naša Zveza trgovskih gremijev in zadruž v mariborsko in ljubljansko oblast v Ljubljani.

Iz rahle stavbe, kakor je bilo naše društvo leta 1901, se je razvila močna organizacija, katere objema moč je, naj se reče karkoli, danes zadovoljiva. Naše društvo je budi žive, ki so spali že pre dolgo. Kresalo je stanovska zavest, vžigalo stanovska zavestnost in stanovski ponos. Krepilo in bodoči je nlačne in oklevajoče. Zbiralo je drobce za tako celoto. Terjalo je pravice in vpoštevanje za trgovski stan, ki ni bil dovolj spošten in cenjen. Ni bila nikdar naša želja, merkantilizirati celo našo javnost. Eno pa nam ni moglo biti všeč, da bi tako številni in gospodarsko tako važen stan, kakor je trgovski stan v svoji celoti živel samo ob blagohčnosti in dobro volji. Vpoštevanja smo zahtevali za svoj stan in spoštevanja in seodločevanja. In smo ga dosegli v veliki meri. Temeljito se razmere izpremenile. Na boljše, pravim. Ni bilo lahko to naše delo, ker smo morali v svojih lastnih vrstah premagati staro mrtyvo. Dvigati in jačiti smo morali pripadnike našega stanu samega ter jim vlivati prepričanje in zavest, da z nami in preko nas ne morejo razpolagati drugi. Nismo gojili odurne ošabnosti in grdega napuga, ampak plemeniti ponos in pravico zavest, da je trgovski stan, samostojen trgovec in njegov sotrudnik, častivreden stan. Trudili smo se prepričati naše ljudi same, da se mora trgovec s ponosom zavedati svojega stanu, da ga mora sam spoštovati in da mora biti njegov ponos, če svojega najboljšega sina vzgoji za svojega naslednika, ker smo bili prepričani o važnosti slovenskih trgovskih hiš in redbin in o potrebi ustvariti tradicije slovenskega trgovskega stanu. Skrb pravega našega zavedenega trgovca bodi, da prehaja trgovina, ki jo je zasnoval ali prevzel od očeta, ponosno in častno od rodu do rodu. Gojili smo družabnost, prirejali predavanja, izdajali knjige, koledarje, vzdrževali svoje stanovske glasilo, katero je odločilno pomoglo, da danes v svoji stroki in v obči v gospodarskih stvareh tako gladko, tako točno in tako lepo pišemo v svojem maternem jeziku. Imeli smo poučne sestanke, prirejali smo shode, vzpodbudne in manifestačne, gojili slovensko in slovensko pesem in ljubezni v srcu in smo prevrgli prejšnji svet, odpravili staro mrivilo in zadušno brezveterje, pa smo

vzgojili celo vrsto naših najboljših trgovskih moč, samostojnih trgovcev in trgovskih sotrudnikov. Tako pa smo v veliki meri pripomogli do tega, da se je naš trgovec po prevratu v novi domovini hitro zavedel svojih vse večjih in težjih naleg ter se izkazal moža na svojem mestu in kres svoji nalogi, ko se mu je z ustanovitvijo nove velik domovine čez noč obrnil svet za celo njegovo poslovanje. V vsej skromnosti, ki nam tudi v bodoči ostani vodilo, si moramo danes ob tem važnem mejniku našega društva priznati, da smo opravili v petindvajsetih letih gremadno delo na polju organizacije, na polju stanovske probujenosti, na polju izobrazbe, na polju našega strokovnega solstva, na polju naše strokovne in gospodarske literature, pa tudi v razani meri prispevali k temu, da se je povzdušnila in osameščila naša trgovina in njene pomočne naprave, skratka, da smo Slovenci prišli naprej.

Bili so časi, ko so bile sile na delu, ki so nas hotele uprav žive pokopati. Mi se nismo dali in nismo verovali v usodo, nismo bili fatalisti. Volja tolike trdnosti nas je vedno navdajala v naši organizaciji, da smo si rekli in še pravimo: Mi ne verujemo v »sudbino«, marveč si hočemo delati svojo »sudbino« sami, ker veremo, da volja prestavlja gore in da je naša volja naše kraljestvo. Tudi za bodočnost ostani naše vodilo, da ne smemo biti s pridobljenjem nikdar zadovoljni, da moramo siliti in tišati z vso silo od uspeha do uspeha tako, da bodoči vskidar smeli reči spričo svojega dela tudi drugim tovarišem z znamenitim spoznavalemem: Pridite in poglejte! V svoji lepi in prostirani domovini, ki nam jo je sam Bog dal, ima naš trgovec, stremec in priden, najboljše razvojne močnosti. Truditi se hočemo za to, da se bo oprijemal teh možnosti in teh prilik po svojem umu in svoji nadarjenosti. Tako pa bo po svoji pridnosti, varčnosti in ciljnosti ravnal za blaginjo cele naše domovine, katere napredok, povzdigne in rast je v odlični meri odvisna od konstruktivnega dela naših podjetnih trgovskih in obrtnih gospodarjev. V tem prizadevanju nas spremljaj zavest, da so dobrine, ki jih ustvarja obrtni in trgovski gospodar, res v prvi vrsti materielle, da pa je materialna kultura temelj in podlaga za vso drugo kulturno. V svojih bodočih prizadevanjih pojdemo kot dobrni Slovani in pravi Slovenci pota zveste ljubezni do svoje domovine, do rednega vsakdanjega in do svojega lepega trgovskega stanu. Kot zavedni trgovci hočemo imeti povsed svoje oko, pa tudi svojo roko. Izcela in složni bodimo v svojih organizacijah, zaupajoč svojim slobodnem izbranim vodnikom. In tako nam Bog pomozi!

Po govoru g. dr. Fr. Windischerja, ki je žel viharno odobravanje, je podal društveni tajnik g. V. A. Urbančič tajniško poročilo, ki je želo splošno odobravanje. V odnosu blagajnika g. Josipa Kreka je podal blagajniško poročilo društveni tajnik g. Urbančič. Na predlog predsednika računov g. Josipa Urbančiča, se je podelil računodajalcem absolutorij.

Po izčrpnom dnevnem redu je predsednik g. dr. F. Windischer predlagal, da se počli Nj. Vel. kralju udanostna brzjavka. Zbor je prečitan brzjavko viharno odobraval. Ob najboljšem razpoloženju se je nato začela neprisiljena, prisrčna zabava. Ze spočetka se je oglasil k besedi urednik »Trgovskega koledarja« g. Zelenik, ki je v svojem govoru omenil, da slavi letos 25-letnico

DRUŠTVO ZA ZRACNI PROMET V BEOGRADU.

Društvo za zaračni promet d. d. v Beogradu, ki se je osnovalo po iniciativi Aero-Kluba, in kojega pravila so že odobre, bo te dni razpisalo polipis akcij. Društvo ima namen, da iz izključno domaćim kapitalom in tehničnim osobljem postavi temelj nacionalni civilni aviaciji. Država sama, je v dobrem razumevanju važnosti trgovske aviatike za primer vojne, akciji pomagala s primerno subvencijo v proračunu tako, da bo eventualni društveni deficit vedno krit. Osnovna društvena glavnica znaša 6.000.000 Din, ki je porazdeljena na 24.000 delnic po 250 Din. Dobro bi bilo, da bi se na podpisovanju akcij udeležili tudi interesi iz Slovenije. Društvo bo v kratek vročilo prvo redno zvezo z letali Beograd-Zagreb. Ali se ne bi moglo tu misliti na podaljšanje te zveze do Ljubljane? Zato je neobhodno potrebno, da si pravočasno zagotovimo zaslombu društva s tem, da njega ustanovite moralno in gnetno podpiramo.

Ljubljanska berza za blago in vrednote, Dne 16. t. m. se je vršila konstituirajuča seja berznega sveta in izvolitev upravnega odbora. V predsedstvo so bili izvoljeni: za predsednika g. Ivan Jelčin ml., veleržec, za podpredsednike gg. dr. Ivan Slokar, bančni ravnatelj in Andrej Šarbot, veleržec; v upravnem odboru so bili izvoljeni gg. dr. Fran Windischer, tajnik trgovske zbornice, Rihard Schwinger, bančni ravnatelj, dr. Josip Basaj, ravnatelj in Fran Zaren, ravnatelj.

Spremembe v ministrstvu trgovine in industrije. Minister za trgovino in industrijo dr. Krajač je neposredno pred svojim izstopom iz vlade poslal v pokoj šefu oddelka za pospeševanje turizma dr. Vladimirja Žižka ter za njegovega naslednika imenoval tajnika oddelka za razstave J. Grgaševića. Pomočnik ministra Gospodnetič je bil upočen, šef kabine dr. Pečar pa odpuščen iz službe.

Direktni brzovredni promet med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Te dni se je vršil sestanek zastopnikov češkoslovaške, avstrijske in jugoslovenske železniške uprave, na katerem se je razpravljalo o uvedbi direktnega brzovognega prometa med omenjenimi državami. Pogajanja se bodo nadaljevala na Dunaju. Direktni promet bo uveden že maja.

Mednarodna konferenca za potne liste. V Ženevi se začne dne 12. maja mednarodna konferenca za potne liste. Predvsem bodo zastopniki držav, ki so včlanjene v Društvu narodov, skušali, da odpravijo potrebo vidiranja potnih listov.

Obstaja tudi Trgovska podporno in izobraževalno društvo v Trstu, kateremu bi bilo poslati čestitke. Predsednik g. dr. F. Windischer je izjavil, da se bo storilo, nakar je g. predsednik govoril o nekdanjih stikih z bratskim društvom, ki ne bo praznavalo svoje 25-letnico tako, kakor bi bilo želeti. Govoril je še v imenu Zveze trgovskih gremijev nje podpredsednik g. F. Zebal, povdarjajoč v izbranih besedah velike zasluge, ki jih ima »Merkur« za napredek slovenskega trgovstva.

Društveni orkester in pevski zbor sta spravila navzoče v veselo razpoloženje, ki je trajalo pozno v noč.

Gospodarski položaj Rusije.

Osrednji odbor komunistične stranke sovjetske unije je na svoji plenarni seji podrobno razpravljal o gospodarskem položaju Zveze sovjetskih republik. Iz poročila, ki je bilo predloženo ob tej priliki je razvidno, da zaloge nabavljenega žita niso tako izdatne, kakor se je pričakovalo. Vendar pa je glede industrijskih proizvodov zaznamovati napredek v razmerju 35%. Treba bo skrbeti za postopno industrializacijo dežele in za povečanje izvoza, posebno kar se tiče petroleja in mineralnih proizvodov. Skrbeči pa bo treba tudi za izdatnejši uvoz sirovin, posebno onih, ki se nanašajo na tekstilno in usnjarsko industrijo. Kar se tiče finančne politike bo treba količino blaga spraviti v sklad z denarjem, ki je v prometu in s katerim se torej lahko razpolaga, kajti pogobnosno bi bilo, če bi se izdali novi bankovci, dokler ne zadobi ruski denar večjo veljavbo.

Na drugi plenarni seji je osrednji odbor pričel razpravljati o proračunu sovjetskih republik, o reviziji davčnega sistema in o drugih važnih vprašanjih. Debato proračunov je načel komisar za finance, ki je naglašal, da je vlada skrbela pred vsem za industrializacijo države. Medtem ko je proračun za preteklo leto predvideval samo 98 milijonov izrednih izdatkov kot podporo domači industriji, je v sedanjem proračunu v isto svrhu nakazanih 150 milijonov. Industrijska proizvodnja je dosegla sedaj že 95% predvojne produkcije.

Vlada ima dovolj zlate rezerve in tujih deviz, da bo lahko vsa naročila v inozemstvu popolnoma krije. Bilanca zunanje trgovine za tekoči mesec bo aktivna, kar se po vojni še ni zgodilo. Načrt za proračun predvideva za 100 milijonov več dohodkov kot izdatkov. Stroški za narodno gospodarstvo predstavljajo 51%. Stroški za vojsko znašajo 16%, stroški za pravošto pa 30% vseh izdatkov. Medtem ko je carska vlada potrošila leta 1913 1960 milijonov rubljev (sedanje vrednosti) za vojsko, bo sovjetska vlada v isti namen izdala samo 635 milijonov. Stroški za šole in zdravstvo znašajo 830 milijonov. Neposredni davki dajo 584 milijonov dohodkov, posredni 1150 milijonov, carinarne pa 150 milijonov. Davek na industrijo in trgovino je izdal 448 milijonov dohodkov. Notranji dolg Zveze sovjetskih republik znaša 440 milijonov, medtem ko je prejšnje leto znašal 290 milijonov.

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobite pri svojem gremiju.

PRODUKCIJA VOLNE.

Statistični urad v U. S. A. priobčuje statistiko produkcije volne pred vojsko in po vojski. Vidimo, da je dosegla lani 94 predvojnih odstotkov. Nemški statistični urad je preračunal ameriško statistiko v marke in jo tu podajamo (v milijonih):

	Povprečnost 1909—1913	1924	1925
Australija	705	662	735
Argentina	359	280	275
U. S. A.	314	286	301
Nova Zelandija	199	188	170
Južna Afrika	166	183	185
Uruguay	157	97	110
Vel. Britanija	134	106	110
Španija	72	81	81
Italija	55	57	57
Nemčija	52	53	53
Francija	81	43	44
Glavni producenti			
skupaj	2604	2361	2453
Svetovna produkcija	3231	2806	2892

Australija je lani dosegla in presegla predvojno povprečnost ter se njena premoč sedaj tembolj pozna, ker gre glavnina tekmovalka, Argentina, stalno nazaj. Argentinsko nazadovanje je v zvezi z eksportom mesa, pri čemer se ozir na volveno produkcijo zapostavlja. Avstralški odstotki so znašali pred vojsko nekaj manj kot 22% svet. produkcije, lani pa 25%; argentinska udeležba je šla nazaj od 11 odstotkov pod 10.

Brezalkoholna Producija, Ljubljana, Poljanski nasip 10/59 pošlje vsakemu naročniku »Trgovskega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Pravila naših delniških družb. V podlistku Trgovskega lista je zadnje mesece izhajala študija univ. prof. dr. M. Škerlja c. statutih naših delniških družb. Poželi interesovanih krogov je študija sedaj izšla kot ponatis v obliki priročne brošure. Iz uveda posnemanju, da je študija plod izkušenj, ki jih je pridobil pisatelj v svoji prejšnji službi pri pregledovanju velikega števila statutov snujenih se delniških družb. S tem sta opredeljena namen in vsebina študije. Vsebina se omejuje na one materije delniškega prava, ki se redno naravnost odražavajo v statutih delniških družb in namenjena je študija praksi, snovatljem delniških družb in njihovim pravnim svetovalcem; služila bo pa tudi že obstoječim delniškim družbam pri izpreminjanju pravil. Da pisatelj na nekaterih mestih izraža tudi svoje mnenje, kakšen naj bi bil bodoči delniški zakon, je prirodno v času, ko se izdeluje načrt za jednoten trgovinski zakonik za celo našo državo. Knjiga je posebno pripovedljiva za notarje, advokate, poslovodeče organe d. d. in ves poslovni svet. Naroča se pri Trgovsko-industrijski delniški družbi »Merkur« Ljubljana in stane samo 15 Din.

Z raziskovanjem ugotovljena količina hematita znaša največ 2 milijona ton. Od magnetitov so pomembni samo oni, ki se pojavljajo v Gabru pri Jablanici in v Kleku v Hercegovini.

Celokupna količina približno razkritih in uporabnih železnih rud se mora v Bosni in Hercegovini računati z okroglo 33 milijonov ton.

Ko smo se tako v nekoliko karakterističnih primerih, katere smo navedli v tem mietenju, upoznali z glavnimi smernicami montanistično tehničnega gospodarstva s prirodnimi zakladi železnih rud, ne bo težko tudi za naše prilike deločiti najprimernejšo pot.

Iz geografsko-geološkega opisa rudišč železnih rud, ki se nahajajo v naši državi, uvidimo, da je večina rudišč te vrste zelo razkosana in dislocirana ter na nekaterih krajinah vsaj na površini zelo izčrpana po starejši železarski obrti. Tej so bila namreč najbolj priljubljena tančka rudišča, katera so bila radi tega bolj pristopna intenzivni limonitizaciji ter so se tako razvijene rude iz njih dale zelo lahko topiti. Pa tudi eksploracijska rudarska dela so bila v ozkih, slojščem podobnih rudiščih starim rudarjem, ki so se pri tem delu posluževali zelo primitivnega orodja — betiča in cepina — veliko bolj rentabilna in tudi varna, kar pa v močnih plasteh. Ker so končno

Deležništvo na konsorciju in zaveza dolžnikov prilognostne družbe.

Iz sodne prakse.

Trgovca G. in tvrdka X. sta sklenili pogodbo, da prinese G. v družbo les, ki ga je bil kupil od šumske uprave v BB. v več gozdnih delih, tvrdka X. pa potrebno glavnico izkorisčanje tega lesa. G. prevzame vodstvo dela v gozdu in nadzorstvo vozников, X. ima nad tem kontrolo po svojih pooblaščencih in uradnikih. Dobitek se pa deli po polovicie za vsako stranko.

Tej družbi sta prodala tožnika nekaj oglja; ponudila sta ga z družbo G.-ju, ki je izjavil, da se strinja s ponudbo, da pa mora vprašati še tvrdko X., da li se tudi ona strinja. Po 8 dneh jima je G. naznani, da je X. pogodbo odobrila, da tudi on pogodbo potrjuje in jima je naročil, naj začneta takoj oglje davačati. Res sta vse oglje postavila na dogovorjeno mesto, izročila račun G.-ju, ki je imel po konsorcijalnem dogovoru izplačilo družbenih obveznosti, ki ga je pregledal in edebil, poslala sta račun po njegovem naročilu tudi tvrdki X., a sta primorana tožiti G.-ja in tvrdko X. za nerazdelno plačilo kupnine za oglje, ker se člana družbe druga na drugega izgovarjata, dasi so zastopniki in pooblaščenci tvrdke X., ki je družba z omejeno zavezo, vedno prihajali na podjetje v BB, videli, kaj se tam vrši, zlasti tudi, da se to oglje uporablja za podjetje, a niso nič ugovarjali.

Tej tožbi nasproti G. zanika, da bi bil dolžan tožnikoma kaj za oglje plačati, bedisi zase, bedisi za konsorcij. Tolmači namreč konsorcijalno pogodbo tako, da on ni bil udeležen z glavnico, da je bil le vodja dela, zato posebej nagrajen in je torej zanj ta pogodba, ki jo pa tudi on naziva konsorcijalno, le službena ali mezdna pogodba. Plačila za spravljanje lesa, ki ga je bil on res odstopil konsorciju v last, je pa prevzela po tej pogodbi tvrdka X. Za svojo osebo oglja tudi ni naročil. Pač pa je tvrdka X. po njem za konsorcij sklenjeno pogodbo odobrila, pa tudi oglje zase porabila dc malega dela, ki ji je pa tudi na razpolago.

Tvrdka X. pa tudi odklanja plačilo. Pogodba za oglje, ki jo je bil G. s tožnikoma sklenil, ji je bila res do poslana, da jo odobri, in se je oddala njenemu lesnemu oddelku v izjavo. Ker pa je bilo blago predrago in je bil G. kupil oglje čisto na svoj račun, ena tega dogovora ni odobrila. Tudi ni res, da bi bili njeni zastopniki in pooblaščenci pogodbo naknadno odobrili.

Prvo sodišče je odsodilo obo tožence v nerazdelno plačilo. Dognalo je, da je G. sklenil pogodbo za oglje v imenu konsorcija, tvrdka X. pa da je to pogodbo odobrila. Odobritev je

zanjo težnikoma nasproti izrečeno izjavil le njen poslevodeči ravnatelj. Za obveznost takih pogodb je po pravilih družbe X. sicer tudi še potreba, da jih potrdi poleg njega tudi še kak drug izvoljeni družbeni poslovodja. Tak poslovodja je bil neki P., ki je potrdil pogodbo za oglje s tožnikoma na ta način, da je poslujoči ravnatelj v družbeni pisarni o pogodbi poročal, a je izvoljeni poslovodja P. poročilo slišal in ni nič ugovarjal. P. je takim poročilom navadno molče pritrjeval in je ugovarjal, če se ni strinjal. V tem primeru pa ni nič ugovarjal. Tudi je bil večkrat v BB, in videl, da se oglje uporablja za konsorcijalno podjetje, pa se kar nič temu ni protivil. — Sicer je pa dognano, da se oglje porabilo za konsorcijalno lesno podjetje in sta oba toženca že po dolžbi § 1041 cdz. zavezana ga plačati. Ker pa jamčijo konsorcijalni pogodniki po § 1203 odz. napram drugim osebam nerazdelno, jamčita tudi toženca nerazdelno. Sicer je res, da je nekaj oglja soproga trgovca G.-ja prodala drugam, nekaj ga je pa tvrdka X. porabilo za druge vožnje. Ali dognano je tudi, da je bilo vse oglje po tožnikih postavljeno na dogovorjeno mesto za konsorcij, tako da sta toženca prišla v posest vsega oglja, in je od tedaj prešla nevarnost po § 1049 odz. na toženca, ki se na malo delno uporabi v druge nego konsorcijalne namene napram tožnikoma ne moreta sklicevati, ker je to njuna notranja stvar, a je pogodba za oglje po tožnikih bila izpolnjena z dovožnjo oglja na dogovorjeno mesto.

(Konec prih.)

Trgovina.

Skupščina udruženja izvozničarjev. Včeraj dopoldne se je vršila v prostorih Eskomptne banke v Beogradu letna skupščina Udruženja izvozničarjev. Skupščine so se udeležili delegati iz vseh krajev države.

Zunanja trgovina Švice. V marcu so v Švico importirali za 205,5 mil. švic. frankov, eksportirali so pa za 159,5 milijonov. Uvoz se ni ne napram prejšnjemu mesecu in ne napram lanskemu letu kaj bistveno spremenil; nasprotno se je pa izvoz znatno dvignil in je znašal 16 milijonov frankov več kot v februarju; pet milijonov odpade na glavne odjemavke: Vel. Britanijo, Nemčijo, Francijo, U. S. A. in Italijo.

700 m² ladijskega poda, debelega 30 mm iz borovega in jelovega lesa potrebuje tvrdka inž. Anton Draganić, tehnična poslovalnica in gradbeno podjetje v Karlovcu. Interesenti, ki se za to dobavo zanimajo, naj pošljajo tvrki nemudoma svoje oferte za ta les franko wagon Karlovac.

Krošnjarji v Mariboru in okolici. Ni dolgo od tega, ko je bilo toliko krošnjarjev v Mariboru, da je prišlo v kako go-

pokriti naših domačih potrebščin na železih predmetih, toda temu nedostatku se lahko pomaga z ustavljajenjem novih jeklarn, osobito takih, ki bi z izkoriščanjem vodnih moči podobno kakor Italija obratovale po elektro-metallurgičnih principih. Tudi nam je kot ena najvažnejših železo-industrijskih paneg zelo hitro potrebna ustavljajevit vojne industrije, ki se deloma tudi sme računati med lahko industrijo ter se na isti način kakor elektrarne izgradi ravno tam, kjer to pogonske in varnostne prilike najbolj priporočajo. Vsa ta navedena lahka industrija pa se ne more smatrati kot samostojna železarska industrija, ki bi imela pravico na življenski obstanek, če ni v stanju, da se najkrajšim in najcenejšim potom preskrbuje s surovinami in polfabrikati, ki so ji za predelavo potrebni. To se ji omogoči samo na ta način, da se v državi osnujejo primerni producenti teh produktov. To pa so plavži v vezi z rafinacijskimi instalacijami, ki morajo imeti tem večjo kapaciteto, čim bolj je razširjena cziroma se nameščava razširiti tudi lahka industrija. Ker pa iz plavžarsko in posebno iz toplinsko tehničnih principov rafinacijskih instalacij ne moremo lokalno razstaviti od viskih peči, ne da bi pri tem občutljivo trpela ekonomija celotnega podjetja ali pa postala celo popolnoma problematič-

čna.

Stran 2.

stilno ali kavarno v teku 5 minut kar po 5 do 6 krošnjarjev. Pred kratkim so jim pa to krošnjarjenje kar na mah odrezali. In par dni je preteklo, ko ni bilo videti niti enega krošnjarja v mestu in ljudstvo je že mislilo, da stavkajo — toda kmalu se je zvedelo, da jim je prepovedano krošnjariti. Seveda so bili to le Dalmatinci in Kočevarji — stari in mladi — slabotni pa tudi močni. — Sicer so pojnjali krošnjariti, toda vzeli so si svojega odvetnika, ki naj jih ščiti, češ da naredi Marije Terezije je neomagljiva in omi morejc izvrševati svoj obrt še dalje. Nato se je dovolilo sicer starejšim, med tem ko mlajši nimajo več vstopa kot krošnjarji v Maribor. — Pri tem pa se ni mislilo na Turke in vozače, ki prodajajo sladoled po ulicah. Turki prodajajo namreč turški med, katerega navadno v Mariboru niso pozvali, sladoled pa so pač poznali in ta jih je ljub ravno tako kakor poprej. Kakor krošnjarji škodujejo trgovcem, tako škodujejo tudi Turki s turškim medom in razvozači s svojim sledilecem slaćičarjem. Tudi ni taka prodaja preveč higijenična.

Promet.

Aviatika. Silno hitro gremo naprej. Pred dvajset leti je napravil aeroplán 40 kilometrov na uro, sedaj je rekord na 486 km! Ti kilometri so sicer samo indicirani, po trenutni hitrosti, a tudi faktično letijo aeroplani že dosti čez 300 kilometrov na uro. Te dni je prelepel francoski poročnik Latapie vso Srednjo Francijo s hitrostjo 223 km. Štirikrat so že preplavali aeroplani Atlantski ocean, zadnjič letos, ko je letel španski aviatik Franco iz Španije v Brazilijo in dalje v Argentino. Veliko zanimanje je zbulil lanski polet Italijana Pinedo iz Rima preko Srednje Azije v Indijo ter dalje v Avstralijo in na Japonsko, skozinsko ističi aparat in isti motor. Njegov uspeh ne da miru Francuzom, in se je odločil najboljši njih letavec Pelletier d' Oisy, da ponovi svoj predianski polet Paris—Tokio, in sicer že v prvem tednu majnega. Letel pa ne bo tako, kot je letel predianskim — Paris, Bagdad, Karači, Bangkok, Saigon, Kanton, Šanghaj, Peking, Tokio —, temveč bo letel čez Sibirijo in pravi, da bo vso razdaljo Paris—Tokio prelepel v širih dneh! To se nam naravnost neverjetno zdi; razdalja znaša ca 12.000 kilometrov, na dan 3000 kilometrov; pri 150 kilometerski hitrosti bi moral leteti torej na dan 20 ur. Če bo letel manj časa bo moral zvišati hitrost. Takole si je načrt zamislil: 1. dan: Paris—Moskva; 2. dan: Moskva—Irkutsk; 3. dan: Irkutsk—Peking; 4. dan: Peking—Tokio.

RAZNO.

Diamanti 1925. Lani so v Južnoafriški Uniji dobili za 2,430.000 karatov diamantov v vrednosti 8,200.000 funtov, karatov je bilo nekaj manj kot leta 1924, vrednost pa za 164.400 funtov večja, ker

na, se smatrajo rafinacijske instalacije kot integralni del modernih plavžarskih naprav, katerim se iz toplinsko ekonomskih ozircov priklopijo tudi valjarne za proizvodnjo težkih valjčnih predmetov. Zelezarska podjetja teh dimenziij in te vertikalne koncentracije se štejejo v težko železarsko industrijo, katera je v prvi vrsti potrebna nam, ako hočemo s podajanjem konkurenčnosti zmožnih sirovin in polfabrikov obdržati obstanek naše lahke industrije in v obče z racionalnim izkorisčanjem naših rudnih zalog pokriti po možnosti vso domačo potrebo na železnih proizvodih iz lastnega vira.

Letna kapaciteta do 150.000 ton bi bila zadostna baza za concepcijo takega podjetja v naši državi.

Jasno je, da so znatne količine železnih rud, katere taka podjetja dnevno porabijo in se radi tega morejo vezati samo na rudnišča, katera vsebujejo dovoljne in pregledne količine za metalurgijo železa uporabnih rud.

(Dalje sledi.)

se je cena diamantov dvignila. Prodali so pa lani 2,598.000 karatov, za vsoto 8,225.000 funtov. Leto prej so prodali 2,040.000 karatov, vrednost 6,742.000 funtov. Srednja vrednost karata je znašala lani 66 šilingov in 8 pence (pence je množina od pennyja, 12 pence je 1 šiling), 6 pence več kakor leta 1924. Skupna vrednost je bila lani večja od leta 1920 sem, ko je znašala 14,763.000 funtov. V lanski produkciji je prva Kapaska dežela, s 5,070.000 funti, nato prijevo Transvaal, Oranje itd. Omenjeni milijoni funtov značijo velikansko vrednost, saj je 1 funt ca 277 dinarjev.

Okrežni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani ponovno opozarja vse delodajalce, da izročajo denar le proti pravilno izstavljenemu potrdilu in samo onim inžasantom, ki se izkažejo z uradnim pooblaščilom, da so upravičeni za urad sprejemati denar.

Ureditev koledarja. — Dne 16. maja t. l. se vrši v Sremskih Karlovcih arhiejski zbor pravosl. cerkve v naši državi, na katerem se bo predvsem razpravljalo o ureditvi koledarja. Na zboru se bo odločilo, ali se pravoslavna cerkev v ta namen udeleži vsej ljenskega zbora na Sveti gori ali pa cerkveni koledar samostojno preuredi. Kakor poročajo srbski listi, je duhovništvo v naši državi za to, da arhiejski zbor cerkveni koledar avtonomno uredi.

Jugoslavija je bogata z rastlinskimi oljem. Jugoslaviji je že po njeni klimatični legi odločeno, da posejuje izredno mnogo rastlinskoga olja, ker take rastline rastejo vendar le v milejšem in gorkejšem podnebju, katero obdaja ravno Jugoslavijo. Toda izkorisčanju te naravne države Jugoslavija še ni kos, kajti vse tezadne priprave so še zelo pomajkljive. V naši državi se izdelujeta dve vrsti olja, to je **oljeno in bučno** olje. Oljka raste v Dalmaciji, v južni Črni gori in deloma tudi v Hercegovini. V južni Srbiji, v Macedoniji in v Ceti (južno proti Pedgorici) samo radi tega ne raste, ker jo nihče ne nasaja in ker se tudi od strani vlade nihče za to ne briga. Kar se tiče bučnega olja, se to izdeluje sedaj v slovinih hrvaških krajinah kar na debelo, pa tudi dalmatinski kraji so se tega izdelovanja zelo poprijeli. Slovenskemu, hrvaškemu in dalmatinskemu kmetu ni treba nikoli izdati ene pare za tako olje, ker ga sam pridele, pa tudi zraven tega še oddaja. Ubogi so s temi naravnimi jedilnimi olji le vzhodni kraji, severno od Save, Srbija, Macedonia in Bosna, čeravne ravno v teh krajinah rasteta dve rastline, kateri bi dajali v obilici jedilnega olja, ako bi se komu pesrečilo, da bi tamkajšno ne pesebno pridno ljudstvo povzbudil, da bi se poprijelo pridelovanju tega olja. Te dve oljčni rastline sta **melona** z vsemi svojimi vrstami, kakor tudi tobačna rastlina ali tobak. Poleti se zavžije po vzhodnih in južnih pokrajinalah mnogo mnogo melon, katerih vrednost se lahko oceni na več milijonov. Zrna melone, ki naj bi dala najokusnejše aromatično namizno olje, se kratkomočno mečejo proč. Na vseh prostorih, po cestah in ulicah, v parkih, povsod je polno proč vrženih, pokvarjenih, melonskih lupin in zrn. Nikomur pa ne pride na misel, da bi zbiral in prodajal, ker nihče še ni izračunal, kako dober postranski zaslužek bi lahko s tem pridobil. Še bolj občutljivje vredno je dejstvo, da se v Jugoslaviji dosedaj še en liter olja iz tobačnega semena ni pridelalo, čeravno raste na raznih krajinah tobak in do sedaj bi se bilo že 1 do 2 milijona litrov jedilnega ali pa industrijskega olja prav lahko pridelalo. Kakor so poskusi dokazali, bi se lahko pridelalo 12 do 20 odstotno olje. Tudi ni stupeno, ker so poskusi pokazali da tobačne rastline ne vsebujejo strupa. Leta 1922 sta se sicer dva slovenska kmeti pečala s tem, da sta nabrala tobačnega semena in ga nesla v mlin, kjer so se rastline najprej spražile in potem so se hidravličnim potom stisnile. Na ta način sta dobila na 100 litrov semena 28 litrov olja. To olje je bilo bolj temnordeče barve in okus je bil grenek — ali vporabilo se je pa za industrijsko olje. Kakemu prebrisanemu in podjetnemu trgovcu bi prišla oljčna industrija, če bi se je poprijel, prav gotovo v prid in država sama pa bi, ako bi se taka podjetja množila, postala glede olja kmalu neodvisna od drugih držav. Jugoslavija ima več tovarn, v katerih se

izdeluje olje iz lanu, maka, solnčnic in bučnih zrn in želeti bi bilo, da bi se tudi iz tobačnih rastlin in iz melon pridelovalo olje.

Podpis razsodiščne pogodbe med Poljsko in Avstrijo. Dne 16. t. m. je bila podpisana avstrijsko-poljska pogodba za razsodišče. Avstrijski zvezni kancler je dal na čast poljskemu ministru Skrzynskemu včeraj, pri kateri je imel dr. Ramek pozdravni govor, med katerim je izjavil: »Jutri bomo podpisali razsodiščno pogodbo, ki bo gotovo namesto naše stare pogodbe dokažala, da skušata tudi Poljska in Avstrija uresničiti na modern način razsodiščno idejo. Sklep te pogodbe naznana vsemu svetu, da sta zopet dve državi pripravljeni v svojih medsebnih odnosih razširiti uporabo mirevnih sredstev za rešitev sporov.« Minički predsednik Skrzynski je edgovoril med drugim: »Zelo srečen sem, da vidim zopet Dunaj, kjer sem se že po prvih vtičih prepričal, da se tukaj napreduje. Vsi moramo stremeti za tem, da približujem ves svet po vojni bedi pravi boljši bodočnosti. Za to pa je treba spoznanja mednarodne solidarnosti. Splošna gospodarska beda pa mora dobiti svoj izraz tudi v politiki ter ji mora dati svoj pečat.«

Rusko-nemška pogajanja. Diplomatski dopisnik »Daily Telegraph« piše, da Francija in njeni vzhodni zavezniki očvidno niso tako optimistični kot angleška diplomacija glede brezpomembnosti nameravane nemško-ruske pogodbe. Mung bi pozdravili angleško-ameriški korak, ki naj bi pritisnil na berlinsko vladu, na opusti pogodbo, ker je nedružljiva z Locarnom in Družbo narodov. Nemčija naj izbira med Locarnom in Moskvo. Vsekakor pa angleško zunanje ministrstvo ne misli v tej zadevi posredovati. Vprašanje, ki nastane sedaj, se tiče le posledice take pogodbe za Turčijo. To pa je stvar, ki se tiče Anglije, in sicer v enaki meri kot Italije, če odnošaji do Rusije so dobrni, do Turčije napetji in do Nemčije negotovi. Ker je bil vedno cilj diplomacije, da bi sicer ne ustvarila evropskega koncerna proti Rusiji, vendar pa preprečila nemško-rusko pogodbo proti zapadnim državam, zato razvoj stvari vzhodno od Rena ni ravno zadeva, ki bi dajala povod za čestitanje.

Brezposelnost v Angliji narašča. Iz statističnih podatkov, ki jih je objavilo ministrstvo za delo, je razvidno, da je število brezposelnih na Angleškem naraščalo na 1,049.800; v zadnjem tednu se je torej povišalo za 36.191. Vendar pa je bilo lanskega leta ob istem času za 116.553 delavcev več brez posla. Naraščanje brezposelnosti pripisujejo angleškim tradicionalnim velikonočnim počitnicam.

Ruske zahteve glede Severnega tečaja. Urad osrednjega cdbora sovjetske zvezze je odredil, da se imajo smatrati vsa ozemlja, ki bi se znala odkriti severno od ruske obale do Severnega tečaja med meridijanom 32° 49' 35' vzhodne dolžine po Greenwichu in meridijanom 138° 49' 39', kot ozemlja sovjetske unije. Ta dekret ne dolča nobenega novega pajta meddržavnega prava, ker je slične akte že izvršila Anglija v letih 1923 in 1924 glede Južnega tečaja.

Brezposelnost. Sredi marca je bilo v Avstriji 207.975 brezposelnih (koncem februarja 220.196 a v sredi februarja 226 tisoč 141). K temu je treba še dodati okoli 8.500 brezposelnih, ki dobivajo podporo. V Češkoslovaški je bilo koncem januarja 61.876 brezposelnih, decembra 1925 pa 48.384. V Jugoslaviji je bilo januarja t. l. 48.112 brezposelnih napram 83.652 koncem decembra. Na Madžarskem je bilo v začetku marca v Budimpešti in v sedmih pokrajinalah urada za posredovanje dela 6.103 brezposelnih. Na Poljskem je bilo sredi februarja nad 350.000 brezposelnih. Število brezposelnih v Nemčiji je znašalo v začetku marca 2.056.807. V Italiji je koncem januarja bilo 156.139 brezposelnih. Od tedaj je število naraslo za 33.939. Dne 1. marca je število brezposelnih v Angliji znašalo 1.107.100 t. j. za 128.518 manj nego v istem razdobju lanskega leta. V Sveci je bilo koncem februarja 18.138 brezposelnih in to za 53 odstotkov več nego v istem času l. 1925. V februarju je na Danskem odstotna brezposelnost znašala 28.3 odstotkov napram 31.1 odstotkom, v januarju napram 16.8 odstotkom v februarju 1925.

Po svetu. Občni zbor Severonemškega Lloyd-a je odobril zaključek, ki je brez dividende. V lanskem poslovnom letu je bil potniški promet zadovoljiv in tudi letošnji poletni mesec dobro obetajo. Manj zadovoljiva je bila blagovna kupčija in ni upanja, da bo kmalu bolje. — Francosko carinisko zvišanje je bilo 7. aprila uradno razglašeno in je stopilo 9. aprila v Parizu v veljavno, 10. aprila pa v provinciji. — Igravnica v Monte Carlo je zaključila 31. marca svoje poslovno leto. Čisti dobiček je izkazan s 83 milijoni frankov, dvajset milijonov več kot leto prej. Delničarji dobijo dividendo 140 odstotkov, to se pravi: 700 frankov na akcijo, koje nominalna vrednost je 500 frankov. Tudi lansko leto je bilo boljše kot leto prej, za 12 milijonov frankov. — Raznesle so se vesti, da je bila vsled padca črvanca borza v Moskvi začasno zaprt. Pa ni bilo res. — Poslovno poročilo švedskega užigaličnega kartela zaključuje izredno povoljno. Leta 1924 podvojena glavnica je dvignila čisti dobiček od 19.1 na 28.5 milijonov švedskih kron, tako da so splačali tudi za pomnoženi kapital 12 odstotno dividendo. Inozemska podjetja trusta so spet pomagali in povečali, eksport se je na pram prejšnjemu letu dvignil za 10 odstotkov. — V prvi polovici operacijskega leta 1925/26 (oktober—marec) so v ruskem petrolejskem okraju Grozniy producirali samo 98.5% projektiranega programa, za ca 1 milijon蒲duv premalo. Tudi zanaprej ne bo boljše. To pa zato, ker promet z inozemstvom ni tisti, ki so ga pričakovali. — Na Poljskem gre brezposelnost nazaj; v marcu je šla nazaj za 13.435 glad, a je znašala v začetku aprila še zmeraj 346.000 oseb. Zelo se je zmanjšalo tudi število tistih delavcev, ki delajo samo nekaj dni v tednu, in so dobili polno delo. — Na Ruskem bodo z udeležbo državnega kapitala ustanovili akcijsko družbo, ki bo dobavila privatni industriji potrebne surovine. Torej spet korak naprej k predvojnima razmeram. — Od 107 predvojnih pivovarn v Ukrajini jih dela sedaj 71, v bodočih petih letih jih bo prišlo zraven še pet in jih bo delalo torej skupno 83% predvojnega stanja. — Nemška producija surovega železa je bila v marcu za ca 58.000 ton — 2% večja kot v februarju. Nasproti lanskemu marcu, najboljšemu povojnemu mesecu, je zaostala produkcija za 22%, nasproti mesečni povprečnosti 1913 pa za 50%. — Pasivnost francoske zunanje trgovine je bila v letnem marcu za 1.78 mil. frankov večja kot v lanskem marcu. — Nov davek bodo vveljali na Poljskem, imel bo izenačevalno obliko. Vsako tretje leto bodo premoženje cenili in bodo odmerili za davek 5 tisočink skupnega dohodka. Vlada upa, da bo dobila na ta način 60 milijonov zlotov na leto.

Ljubljanska borza.

v pondeljek, 19. aprila 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 74, bl. 76; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 298, bl. 301; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 21; Kom. združenje Kranjske dež. banke den. 20, bl. 21; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 175; Merkantilna banka, Kočevje den. 102, bl. 104; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 868, bl. 872; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 165, bl. 175; Strojne tovarne in litarne d. d., Ljubljana bl. 95; Trbovelj, premogokopna družba, Ljubljana den. 356, bl. 370; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100; Slavbna družba d. d., Ljubljana den. 50, bl. 60; Šešir, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 110.

Blago: Smrekovi, jelovi hłodi, od 25 cm prem. napr., od 4 m dolžine napr., feo Domžale 5 vag den. 250, bl. 250, zaklj. 250; Hmelovke smrekove, od 7—8 m dolž., na koncu 7—8 cm debele, merjeno 1 m od spodnjega konca, neodrgnjene in neokoničene, feo vag. nakl. p. 1 vag. den. 5.05, bl. 5.05, zaklj. 5.05; remeljni smrekovi, 60/80, 70/70, 80/80, I., II., III. monte, od 4.50 do 5.50 m, feo vag. nakl. post. 2 vag. den. 500, bl. 500, zaklj. 500; bukovka drva, meterska, zdrava, suha, feo nakl. post. 1 vag. den. 19.50, bl. 19.50, zaklj. 19.50; bukovki plohi, obrobljeni, ostrorobi, od 40—100 mm, od 2 m napr., od 16 cm šir. napr., I., II. monte, bl. 10 % III., feo vag. meja 1 vag. den. 670, bl. 670, zaklj. 670; bukovka drva, suha, feo vag. nakl. post 5 vag. den. 18, bl. 18, zaklj. 18; hrastovi plohi,

kockovec 450, orehovec 400, zdrob 350. Kal. ea 4800. **feo vagon Ormož:** kosovec 260, kockovec 240, orehovec 210, zdrob 190. Kal. ea 3500. **feo vagon Novo mesto:** kosovec 170, kockovec 150, orehovec 140, zdrob 130, rovni 120. Pšenica 76 kg, feo Postojna tranz 5 vag. den. 345, bl. 345, zaklj. 345; 75/76 kg, feo Postojna tranz 1 vag. den. 343, bl. 343, zaklj. 343; pšenica 74/75 kg, feo nakl. post. okolica Kikinda 5 vag. den. 302, bl. 302, zaklj. 302; feo Novi Sad okolica bl. 310. Koruza inzulanika, feo vag. slov. post. 1 vag. den. 165, bl. 165, zaklj. 165; feo vag. slav. post. 1 vag. den. 135, bl. 185, zaklj. 135; par. slov. post. 2 v. den. 161, bl. 161, zaklj. 161; par. Postojna tranzit 2 1/2 vag. den. 175, bl. 175, zaklj. 175; par. Postojna tranz. bl. 182/50. Oves rešetani, par. slov. post. 5 vag. den. 205, bl. 213, zaklj. 205; rešetani, feo Novi Sad par. bl. 180. Ajda, feo vag. slov. post. bl. 260. Proso rumeno, feo vag. slov. p. bl. 210. Rž feo vag. slov. post. bl. 210. Otrobi drobni, feo vag. slov. post. bl. 125. Fižol prepečil, feo slov. post. bl. 270; mešanec, feo slov. post. bl. 150. Krompir, rožnati, feo vag. Novi Sad 1 vag. den. 75, bl. 75, zaklj. 75; beli, feo slov. post. bl. 60.

TRŽNA Poročila.

Tržne cene v Ljubljani. Kg govejega mesa 15—19, jezika 18—19, vampov 9 do 10, pljuč 6—8, jeter 18—19, ledic 18 do 19, možganov 18—19, loja 7.50—12, telečjega mesa 17—20, jeter 25—30, pljuč 20, svinjskega mesa 23—25, pljuč 10, jeter 12—20, ledic 25—27.50, glave 7.50—10, parkljev 5—7, slanine trebušne 20, ribe in sala 22, slanine mešane 21, slanine na debelo 21, kg masti 25, sunke 35, prekajenega mesa 29—30, prekajenih parkljev 10—12, prekaj. glave 12.50, jezika 35, kg koštruna 14—15, kozlička 22.50, konjsko meso 6—8, kg krovskih klobas 40, debrecinskih 40, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 67, prekajene slanine 28—30, ena kcko 30—40 Din, petelin 30—40, nepitana gos 75, kg karpa 30, linje 30, ščuke 30, klina 13.50—15, mrene 7.50—20, pečenke 8—12.50, liter mleka 2.50—3, kg surovega masla 50, čajnega masla 60, masla 50, bohinjskega sira 36, sirčka 10, eno jajce 1, liter vina 14—20, čaša piva 3.25, vrček piva 4.50—4.75, steklenica piva 5.25—5.75, kg belega kruha 6, črnega 5, rženega 5, kg jabolk 5—12, ena oranža 1.50—2, limona —50 do —75, kg fig 15, dateljnov 24, orehov 12, luščenih orehov 30—32, suhih češpalj 10 do 12, suhih hrušk 10, kg kave 40—76, pražene 52—100, kristalnega sladkorja 13.50, sladkorja v kockah 15.50, kavne primesi 20, riža 9—12, liter olja 18—20, liter kisa 2.50—4.50, kg soli morske 4.50, kamene 4.50, celega popra 52, zmletega 54, paprike 20—56, liter petroleja 7, te-

stenin kg 9—12, kg pralnega luga 3.75, čaja 75—100, kg moke št. 0 je 5.50, št. 1 je 5.25, št. 3 je 4.50, št. 4 je 4.25, št. 6 je 3, kaše 6—7, ješprejna 6—8, ješprenjčka 10—13, otrobov 2.50, koruznega zdroba 4—5, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke 8—9, ržene moke 5, 100 kg pšenice 350—360, rži 250—280, ječmena 230—250, ovsu 220—240, prosa 275—300, koruze 185—195, ajde 280—300, fižela ribničana 350, pre-peličarja 350, graha 400—500, leče 600, q premoga 44, kubični meter trdih drv 160, mehkih 75, q sladkega sena 75—80, pol sladkega 60, kislega sena 50, slanie 50, kg ajserice tržaške 16—18, berivke 20, metcoilea 5, radiča 17, zgodnjega zelja tržaškega 12, kislega zelja 2.50—3, karfijel 9—11, kelerab podzemnic 1 do 1.50, špargljiev 30, kg špinat 7—8, kg graha v stročju tržaški 9—11, čebule 3 do 3.50, česen 15, krompirja 1.50, tržaški 10, repe 1—1.50, kisle repe 2—2.50, korenja 1—1.50, peteršilja 10—12, zelenjave za juho 10—12, kos artičoke 2.

Mariborski trg dne 17. aprila 1926. To pot je bilo zopet več slaninarjev na trgu. Bilo jih je namreč 47, ki so pripeljali 110 zaklanih svinj seboj in so prodajali meso in slanino malo ceneje kako pretečeni teden; domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. **Perotnina** je bilo okoli 400 komadov in sicer okoli 100 komadov piščancev, ki so se prodajali po 25 do 60 Din par, kokši pa po 30 do 60 dinarjev, race in gosi, katerih je bilo prav male, po 60 do 100, purani pa (15 komadov) po 75 do 150 Din komad. Perotnina se proda v Mariboru največ med 7. in 9. uro zjutraj. **Domači zajet** 7.50 do 25 dinarjev, kozlički (30 komadov) po 50 do 100 Din, 3 jagnjeta po 125 do 150 Din komad in ena oveca za 180 Din. Te domače živali ljudje kaj radi kupujejo. — **Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, sadike.** Krompirja in čebule je bilo 19 vozov. Krompir se je prodajal po 5 do 5.50 Din mernik (7 in pol kg), oziroma 0.75 do 1 Din kg, solata, katere je bilo v obilici, se je prodajala po 0.50 do 1 Din kupček, druga pa 6 do 12 Din kg, glavata 1 do 4 Din komad, čebula 1.50 do 5 Din, česen 5.10 Din venec, grah v stročju 10 Din, kislo zelje 2.50 do 3, kisla repa 1.50 do 2 Din kg, karfijel 3 do 12 Din, chrot 0.50 do 2 Din komad, špinat 1, gobe 1 Din kupček; sadje: jabolka 5 do 11 Din, sube češplje 10 do 12 Din kg; mleko 2.50 do 3.50, smetana 14 do 16, oljno olje 32 do 40, bučno olje 26 do 28 (po trgovinah 22 Din) liter, maslo suro-

vo 46 do 50, čajno 50 do 70 Din, kuhanino 40 do 48 Din kg. Sirček 1 do 8 Din hlebek, jajca 1 do 1.25 Din komad, strd (med) 88 do 90 Din kg, fižol 2 do 3 Din liter. Cvetice 1 do 5 Din, v lencih 15 do 75 Din komad, sadke (jablane, hruške) 10 do 15 Din komad. Lončena in lesena roba 1 do 60 Din komad, brezove metille 2.50 do 5 Din komad, lesene grablje 8 do 10, vile za seno 10 do 15 Din komad.

Seno in slama v Mariboru. Dne 14. t. m. so kmetje pripeljali 5 vozov sena in 3 vozove slame, v soboto 17 t. m. pa so radi bližajoče se košnje pripeljali 19 vozov sena, 6 vezev otave in celo 17 vozov slame na trg. Radi tega navala so cene seveda padle in sicer so seno prodajali po 65 do 87.50, otavo pa 75 do 85 in slamo po 45 do 57.50 Din. Slamo so prodajali tudi v snopih po 2 do 2.50 Din komad.

Goriški domači zelenjadni trg v soboto. Kupčija je bila živahnja. Ponudba velika. Cene trdne. Šparglije od 8—9 lir kg. Solata po 2 liri, krompir po 1.20, tuji grah po 2 liri, domači po 5 lir kg, radič po 1—3 lire, artičoki po 60 cent. 1 glava, broklike po 1.20—1.40 kg.

Kovinski trg okoli 10. aprila. Iz Amerike prihajajo v zadnjem času ugodna poročila; naročil v marcu je bilo prav veliko, cene se držijo, želesnice bodo kmalu spet nastopile z večjimi nakupi. Uvoz jekla se dviga, neka tvrdka je naročila pri Kruppu 15.000 ton tračnic. Poročila o nadaljevanju pogajanj glede ustanovitve evropskega kartela se nadaljujejo. Francoski časopisi pišejo, da začenja Amerikanke pri pariških pogajanjih Angleži. V zvezi s tem nastajajo razne kombinacije, in slišimo, da se bo stvorila kontinentalna francosko-nemška skupina proti anglo-ameriški. Časopisje poročata tako, kakor bi rado videlo, da bi bilo, in si je zato v vsej stvari kaj težko ustvariti pravo scdbo. Kupčija preteljih dni je bila omejena; francosko gospodarstvo se je začelo sicer boljšati, pa nevarnost še ni odstranjena. Neugodno na cene vplivajo nizke ponudbe Francije in Belgije in pa prizadevanje Nemčije, da se svojih zalog na vsak način znebi. Zadnje eksportne cene: želeso v palicah funтов 1/2, valjana žica 1/16, surova pločevina 1/16, srednja 1/16, fina 8 do 9. — Položaj na češkoslovaškem kovinskom trgu se ni spremenil; domače povpraševanje je malo boljše, samo tovarne premalo naročajo. Eksportna trgovina je slejkoprej zanič. — **Nemški kovinski trg** kaže kaj mirno tendenco. Go-

spodarske in finančne razmere na Nemškem so še zmeraj slabe, denarni trg ni ravno preveč ugoden. Zapostolenost tovarn je šla zelo nazaj. Zelo ugodno znamenje v nemški eksportni trgovini so pa v zadnjem času naročila iz Amerike. Cene na domačem trgu so uradno ostale nespremenjene: želeso v palicah 125 do 130 mark, valjana žica 135, surova pločevina 140 do 145, srednja 150. Producija v februarju je bila večja kot v januarju, delalo je v januarju 84 plavžev, v februarju 80. — Na Luksemburškem trgu ni nobene spremembe, tovarne so dobro započlene, naročil je dosti; cene nespremenjene. — V Belgiji pa ni dosti naročil, započlenost tovarn je po dolgem času prvič prav nezadovoljiva. Domači trg ne kupi dosti, eksport se bori s hudo konkurenco. Cene se pa držijo na prejšnji višini: želeso v palicah 570 do 580 belgijskih frankov, tračnice 590 do 600, surova pločevina 630 do 640, srednja 680 do 690, fina 860 do 940. — Na Francoskem v zadnjem času nič novega. Za frank se še zmeraj bojijo. Domača kupčija se ne more razviti in so naročila zelo omejena; domače povpraševanje ne zadostuje za konsum 50.000 ton surovega želesa, ki so ga za marec prihranili za domači trg. Najbolje se drži valjano blago. Iz tujine je prišlo nekaj večjih naročil, posebno za surovo želeso; v polfabrikatih je belgijska in nemška konkurenca zelo huda. — Ze več tednov sem se trudijo angleški producenti, da obdržijo cene na dosedanjih višinah, in so jih poročila o ustanovitvi želesnega kartela v tem stremiljenju le še pokrepila. Cene so že od srede januarja na isti višini: Cleveland št. 1 šilingov 72 pence 6, št. 3 šil. 70, št. 4 šil. 69. Eksportne cene so za 6 pence višje kakor domače; jasno je, da ob sedanjem položaju na kontinentalnem trgu o kakšni večji angleški eksportni trgovini ni govora:

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 27. aprila t. l. ponudbe za dobavo 150 komadov lopat za premog ter za dobavo 250 kg lanenega dvakrat kuhanega firneža. Dne 29. aprila t. l. se bo vrnila pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani občitna licitacija glede dobave 16.000 kilogramov petroleja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interensem na vpogled.

Veletrgovina
A. ŠARABON
▼ Ljubljani
priporoča
Specerijsko blago
raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudniško vodo Lastna pražarna za kavo in mlin za dižave z električnim obratom.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

KJE SE KUPI?
Le pri tvrdki Josip Petelin Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši šivalni strog za robljasko ali obrabo, svetovno znani znamki GRITZNER - Adler - PHÖNIX. Iztokom posamezne dele za strole in kolose, igle, olje, jermena, psemvalka. Ponuk o vezenju na strog brzplačen! Večletna garancija! Ne veliko! Na malo!
Bamske flor nogavice
v vseh barvah in vrstah od Din 18—naprej, moške nogavice, dokolenke, otročje nogavice, volna, bombaž, žepul robci, modri pasovi, lastne potrebnosti, ščetke za zobe, oblike in čevlje itd. v največji izberi in po najnižji ceni pri!
Petelin Josip
LJUBLJANA
blizu Preferenčnega spomenika ob vodi.
Na veliko! Na malo!

ESENCI
za rum, konjak, likerje in žganje
Ekstrakti in aromi
za nealkoholne piščake vseh vrst
Koncentrirani sadni eteri
za aromatiziranje kanditov in sladčic
PRAVI MALINOVEC
Sadna marmelada „Nektar“
Sadni grog (Punsch)
-- Limonov sok --
priporoča:
Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ulica 13
!!! Zahtevajte cene !!!

Mohukke
perito, samoveznice, čepice, dežnike, čevlje itd.
v veliki izberi nudi ugodno

Jakob Lah, Maribor samo Glavni trg 2

PUCH-kolesa!
Solidne cene! Plačljivo na obroke!
IGN. VOK, Ljubljana - Novo mesto.

Naročajte in Širite TRGOVSKI LIST!

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cene, račune, letiske, časopise, lepake, brošure, posebnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigoveznična.
LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 553